

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII W CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO NR 1
W WARSZAWIE

Celem oceniania wewnątrzszkolnego jest:

- a) rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez słuchacza wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- b) informowanie słuchacza o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- c) motywowanie słuchacza do dalszej pracy,
- d) pomoc słuchaczowi w jego samodzielnym kształceniu,
- e) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem,
- f) umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej,

I Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć słuchaczy:

- a) **zasady obowiązujące w ocenianiu:** obiektywność i jawność,
  - Wszystkie oceny, które uzyskuje słuchacz w procesie nauczania są jawne. Informacje o ocenie uzyskuje on od nauczyciela przedmiotu.
- b) **elementy wchodzące w zakres oceny**

Przedmiotem oceny z historii jest:

1. Wiedza merytoryczna i gotowość do pamięciowej jej reprodukcji.
2. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
3. Praca ze źródłem historycznym, umiejętność pracy z materiałem kartograficznym, ikonograficznym, statystycznym, itp.
4. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
5. Przygotowanie (odpowiedzi) pracy pisemnej (referat, rozprawka, itp.).
6. Aktywność słuchacza na zajęciach lekcyjnych, konsultacjach i w pracy pozalekcyjnej.

Obszary oceniania:

- a) Wiadomości (objęte programem, ewentualnie poza programowe).
- b) Umiejętności:

- lokalizacja czasowo-przestrzenna omawianych wydarzeń (znajomość mapy)
- uogólnianie, wartościowanie, porównywanie, wykrywanie analogii historycznych
- analiza tekstu źródłowego
- umiejętność dyskusowania
- stosowanie terminologii historycznej i jej rozumienie
- wykazywanie związków przyczynowo-skutkowych, przestrzennych, pomiędzy historią powszechną, ojczystą, regionalną
- wykazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo-społecznego
- łączenie faktów i zjawisk historycznych historii Polski z historią powszechną
- analiza i ocena zjawisk i faktów historycznych
- porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych
- gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł

7. Analiza źródeł różnego typu.

8. Znajomość mapy.

Ocenie podlega:

1. Stopień opanowania materiału faktograficznego.
2. Dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych.
3. Stylistyczna poprawność wypowiedzi (przy wypracowaniu właściwa kompozycja).
4. Umiejętność selekcji wydarzeń historycznych.
5. Stopień rozumienia tematu (pytań).
6. Znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych.
7. Określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji.
8. Umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym.
9. Odróżnianie fikcji od prawdy historycznej.
10. Orientacja na mapie.

II. Skala i ogólne kryteria ocen

Oceny bieżące i semestralne ustala się wg następującej skali (zgodnie z WSO):

- celujący 6
- bardzo dobry 5
- dobry 4
- dostateczny 3
- dopuszczający 2
- niedostateczny 1

W pełnym brzmieniu wyrażane są wyniki klasyfikacji semestralnej (dziennik elektroniczny, protokoły zbiorcze i indywidualne klasyfikacji słuchaczy, świadectwa ukończenia szkoły).

Dopuszcza się w ocenianiu bieżącym stosowanie plusów (+) lub (-)

Każda ocena powinna uwzględniać:

- a) stopień osiągnięcia przez słuchacza wymagań edukacyjnych,
- b) systematyczność pracy słuchacza,
- c) możliwości psycho – fizyczne,

III. Wymagania i kryteria uzyskania poszczególnych stopni z historii:

Najdawniejsze dzieje ludzkości.

Słuchacz powinien znać:

- systemy periodyzacji dziejów, okresów i epok archeologicznych,
- współzależności między doskonaleniem narzędzi pracy, osiadłym trybem życia, rozwojem rolnictwa i rzemiosła a poziomem rozwoju społecznego,
- główne etapy rozwoju ziem polskich i innych obszarów w pradziejach.
- Uczeń powinien umieć:
  - sporządzić diagramy, wykresy wskazujące przyczyny różnic w rozwoju poszczególnych obszarów,
  - korzystać zabytków archeologicznych jako źródeł historycznych,

- przedstawiać na osi czasów najstarsze ślady życia człowieka na ziemi,
- potrafi wytłumaczyć wpływ rewolucji neolitycznej na organizację ludzkich społeczności i ich kulturę,
- rozumie ciągłość życia społecznego przechodzenia jednych form w drugie

Starożytność:

Słuchacz powinien znać:

- genezę i funkcje państwa antycznego,
- wpływ środowiska naturalnego na proces rozwoju państw starożytnych,
- organizację życia gospodarczego i formy wytwórczości,
- formy zależności gospodarczej i politycznej w społecznościach antycznych,
- rolę religii w życiu społeczeństw starożytnych,
- przyczyny upadku cywilizacji antycznej,
- wkład cywilizacji starożytnych do kultury ogólnoludzkiej.

Słuchacz powinien umieć:

- **umieszczać wydarzenia w czasie i przestrzeni,**
- **porównywać formy ustrojowe, wielkie religie świata starożytnego, systemy gospodarcze itp.,** dostrzegać uwarunkowania procesów osadniczych, dynamikę przemian politycznych, kulturowych, religijnych i gospodarczych,
- wartościować (np. koncepcje polityczne, kanon etyczny i estetyczny w literaturze, sztuce starożytnej),
- odnajdywać antyczne wątki we współczesnej kulturze,
- korzystać w sposób krytyczny z różnych źródeł informacji dotyczących starożytności, dokonywać ich selekcji i oceny,
- dostrzegać zmienność ocen historycznych,
- operować pojęciami i terminami: monarchia absolutna, polis, republika rzymska, demokracja ateńska, oligarchia, tyrania, politeizm, antropomorfizm, imperium, sztuka klasyczna, kultura hellenistyczna, kultura antyczna, romanizacja, niewolnictwo,
- odczytywanie informacji zapisanych na mapie historycznej.

Średniowiecze:

Słuchacz powinien znać:

- uniwersalny charakter europejskiej kultury zachodniej (główne ośrodki, nauka, piśmiennictwo, budownictwo),
- kręgi kultury świata średniowiecznego, ich genezę i charakterystykę
- zasady funkcjonowania i przemian struktur państwowych w Europie,
- procesy rozszerzania się narodu politycznego,
- zasady funkcjonowania i przemiany struktur społecznych i gospodarczych w Europie,
- organizację i reformy kościoła: współpracę i rywalizację z władzą świecką, wojny święte, herezje, okoliczności rozłamu i stosunek między kościołem wschodnim i zachodnim,
- odniesienie regionalne, lokalne i narodowe historii powszechnej.
- Słuchacz powinien umieć:
  - porównywać (np. dziedzictwo cesarstwa i Kościoła wschodniego i zachodniego, różne formy ustroju i sprawowania władzy, style w architekturze),
  - dostrzegać dynamikę zmian struktury społecznej, form ustrojowych wytwórczości,
  - dokonać krytycznej oceny charakterystycznych dla średniowiecza typów źródeł historycznych,
  - opracować recenzje, rozprawkę na podstawie filmu, książki,
  - bronić własnego stanowiska w dyskusji, polemice,
  - posługiwać się pojęciami i terminami dydaktycznymi:
    - państwa, życia politycznego i władzy - monarchia patrymonialna, monarchia stanowa, państwo kościelne, państwo zakonne, inkorporacja, rozdrobnienie feudalne, prawo książęce, kodyfikacja prawa, reprezentacja stanowa, naród polityczny, wiec, rada królewska, samorząd wiejski, samorząd miejski
    - społeczeństwa - senior, wasal, stan, immunitet, lenno, przywilej
    - gospodarki - gospodarka zamknięta, trójpolówka, cech, prawo składu, renta naturalna, renta odrobkowa, czynsz, lokacja, kolonizacja
    - Kościół i religii - papież, papiestwo, diecezja, biskup, parafia, beatyfikacja, kanonizacja, chrystianizacja, misja, krucjata, rekonkwista, herezja, schizma, bulla, synod, sobór, inwestytura, prawo kanoniczne, islam konkordat

- kultury - renesans karoliński, gotyk, kultura uniwersalna, uniwersytet
- odczytywanie informacji zapisanych na mapie historycznej,
- porównuje i interpretuje różne opinie na temat tych samych wydarzeń historycznych.

Historia nowożytna:

Słuchacz powinien znać:

- formy życia politycznego i sprawowania władzy w monarchii absolutnej, monarchii konstytucyjnej, republice, specyfikę ustrojową Rzeczypospolitej unie polskolitewskie,
- rozbiory Polski w kontekście wewnętrznym i międzynarodowym,
- przemiany społeczne czasów nowożytnych,
- przyczyny i mechanizmy tworzenia się rynku światowego,
- początki gospodarki rynkowej w Europie i Ameryce Północnej,
- powstanie nowych wyznań i kościołów,
- przemiany w kulturze, nauce i umysłowości europejskiej XVI-XVIII wieku.

Słuchacz powinien umieć:

- dostrzegać genezę zjawisk i procesów historycznych oraz lokalizować je w czasie i w przestrzeni (odkrycia geograficzne, reforma, ekspansja kolonialna, absolutyzm, rozbiory Polski, rewolucja francuska, industrializacja i urbanizacja),
- dostrzegać i interpretować różnice w ocenie zjawisk i procesów historycznych,
- formułować własne opinie oraz je uzasadniać i ich bronić,
- porównywać koncepcje ustrojowe, polityczne, gospodarcze, religijne, kultury, style architektury, efekty postępu cywilizacyjnego na różnych obszarach,
- objaśniać mechanizmy walki politycznej,
- interpretować charakterystyczne dla epoki źródła historyczne, posługiwać się pojęciami i terminami dotyczącymi:
  - polityki - demokracja szlachecka, wolna elekcja, konfederacja, rokosz, monarchia absolutna, monarchia konstytucyjna, republika, państwo liberalne, unia, lewica, prawica, rewolucja, parlament, państwo federacyjne, społeczeństwo obywatelskie, bonapartyzm

- gospodarki - kolonia, merkantylizm, protekcjonizm, gospodarka rynkowa, rynek światowy, giełda, kapitał, monopol, obligacja, urbanizacja, industrializacja, manufaktura, nakład, liberalizm, folwark, pańszczyzna
- religii i kultury- katolicyzm, protestantyzm, reformacja, tolerancja religijna, kościół narodowy, sekularyzacja, humanizm, odrodzenie, oświecenie, barok, racjonalizm, empiryzm, klasycyzm, sarmatyzm, kosmopolityzm, sentymentalizm
- odczytywanie informacji zapisanych na mapie historycznej.

Wiek XIX

Słuchacz powinien znać:

- genezę i przebieg głównych procesów dziejowych,
- główne prądy umysłowe i ideologiczne,
- dorobek kultury polskiej XIX wieku,
- genezę i przebieg głównych procesów politycznych, narodowych i gospodarczych na ziemiach polskich w XIX wieku.

Słuchacz powinien umieć:

- dokonać analizy charakterystycznych dla XIX wieku, źródeł historycznych,
- dokonać samodzielnej oceny faktu lub procesu historycznego na podstawie materiałów źródłowych, podręcznika literatury przedmiotu, przedstawić wyniki pracy w formie referatu, artykułu polemicznego itp.,
- sporządzać zestawienia chronologiczne, synchroniczne i statystyczna, interpretować zawarte w nich dane,
- operować pojęciami:
  - polityka i społeczeństwo - restauracja, praca organiczna, opozycja parlamentarna, konspiracja, partie polityczna, ordynacja wyborcza, demokracja przedstawicielska, demokracja, socjalizm, konserwatyzm, liberalizm, militaryzm, racjonalizm, autonomia, klasa społeczna, warstwa społeczna, modernizacja, społeczeństwo przemysłowe, naród
  - nowoczesny

- gospodarka - kapitalizm, przewrót umysłowy, industrializacja, wolna konkurencja, koniunktura, kryzys, monopol
  - kultura - romantyzm, pozytywizm, naturalizm, modernizm, impresjonizm, upowszechnienie oświaty
- odczytywanie informacji zapisanych na mapie historycznej,
  - dostrzega wpływ aktu końcowego kongresu wiedeńskiego na ukształtowanie się nowego porządku politycznego w Europie
  - porównuje sytuację polityczną, społeczną i gospodarczą ziem polskich wcielonych do poszczególnych państw zaborczych- dostrzega dynamikę
  - procesu rozszerzania się społeczeństwa obywatelskiego w Europie na przełomie wieków,
  - porównuje systemy polityczne różnych państw.

Wiek XX

Słuchacz powinien znać:

- charakter i zasady funkcjonowania systemów totalitarnych,
- przyczyny przebieg i konsekwencje konfliktów światowych,
- przemiany polityczne w Europie i na świecie po II wojnie światowej,
- najważniejsze instytucje współpracy międzynarodowej i wyniki ich działania,
- mechanizmy przemian społecznych i rozwoju cywilizacyjnego w XX wieku,
- uwarunkowania wewnętrzne i międzynarodowe funkcjonowanie odrodzonego państwa polskiego oraz bilans jego dokonań,

Słuchacz powinien umieć:

- dokonać krytycznej analizy źródeł historycznych charakterystycznych dla wieku XX z uwzględnieniem źródeł audiowizualnych,
- samodzielnie przeprowadzić rekonstrukcję konkretnego procesu dziejowego i scharakteryzować go,
- dokonać typologii i porównań ruchów politycznych,
- ukazać społeczny, kulturowy i cywilizacyjny kontekst życia politycznego,

- posługiwać się pojęciami: totalitaryzm, wojna pozycyjna, błyskawiczna, wojna domowa, faszyzm, narodowy socjalizm, orientacja polityczna, sanacja, rządy autorytarne, interwencjonizm, nacjonalizm, szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, aneksja, wojna błyskawiczna, totalitarna, karta atlantycka, Lend- Lease Act, ludobójstwo, holocaust,
- obozy zagłady, łagry, deportacja, sabotaż, dywersja, ONZ, SEATO, EWG, neokolonializm, wspólnota europejska, pierestrojka, zimna wojna, NATO, RWPG, sowietyzacja, kolektywizacja, KOR, NSZZ „Solidarność”, „okrągły stół”, pluralizm, społeczeństwo masowe, kultura masowa, struktura społeczna,
- odczytywanie informacji zapisanych na mapie historycznej,
- ocena skutków wykorzystania najnowszych zdobyczy nauki i techniki w działaniach wojennych,
- dostrzega wpływ doświadczeń wojny na społeczne nastroje i postawy społeczne,
- wyjaśnia mechanizmy funkcjonowania państwa totalitarnego, prezentuje podstawy ustrojowe odrodzonego państwa, wyjaśnia rolę ciał samorządowych w polskiej demokracji parlamentarnej,
- potrafi klasyfikować systemy ustrojowe w Europie, wyjaśnia przyczyny kryzysu demokracji parlamentarnej i przyczyny fascynacji wielu ludzi faszyzmem i komunizmem, interpretuje zmiany na mapie politycznej świata po II wojnie światowej,
- ocenia zagrożenia dla pokoju światowego,
- dokonuje periodyzacji dziejów politycznych Polski po 1945 r.,
- rozumie rolę i funkcję mediów we współczesnym świecie.

Ocena niedostateczna:

- słuchacz nie posiada wiedzy określonej programem(bardzo duże braki),
- nie wykonuje poleceń nauczyciela,
- nie zna podstawowych pojęć,
- przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy,
- nie uczestniczy w lekcji,
- nie umie odczytywać informacji na mapie historycznej,
- nie zna tekstów źródłowych, nie potrafi dokonać analizy tekstu źródłowego

Ocena dopuszczająca:

- słuchacz dysponuje niewielką wiedzą określoną podstawami programowymi,
- szereguje wydarzenia w ciągach chronologicznych,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- przy pomocy nauczyciela odczytuje informacje na mapie historycznej,
- przedstawia najważniejsze informacje o przeszłości,
- podejmuje pracę na lekcji przy pomocy nauczyciela

Ocena dostateczna:

- słuchacz sytuuje wydarzenia w czasie i przestrzeni oraz w związkach przyczynowo - skutkowych,
- zna podstawowe źródła wiedzy o przeszłości, wyciąga proste wnioski z otrzymywanych informacji,
- wskazuje element tradycji we współczesnym życiu,
- dysponuje podstawowymi umiejętnościami umożliwiającymi uzupełnienie braków i luk w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia,
- odczytuje podstawowe informacje na mapie historycznej,
- dokonuje analizy tekstów źródłowych,
- bierze udział w lekcji- aktywność

Ocena dobra:

- potrafi wyjaśnić przyczyny różnic w interpretacji faktów,
- porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega analogie historyczne,
- ustosunkowuje się do dzieł sztuki w kategoriach estetycznych, obserwuje je i wyciąga wnioski,
- dostrzega dynamikę zmian w przeszłości,
- odtwarza fragmenty rzeczywistości historycznej na podstawie źródeł i literatury,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- prawidłowo odczytuje informacje na mapie historycznej,
- operuje rodzajami źródeł historycznych i dobrą analizą tych tekstów,
- aktywny na lekcji

Ocena bardzo dobra:

- wykazuje się wiedzą określoną wymaganiami programowymi,
- formułuje i przedstawia własne opinie na forum publicznym,
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia społecznego państwa, przemiany w gospodarce, strukturze społecznej, religii, obyczajowości, sztuce itp.,
- podejmuje i wykonuje zadania o charakterze dobrowolnym, np. gromadzi materiał regionalny, opracowuje biogramy, samodzielnie opracowuje materiał do zajęć fakultatywnych, wykorzystuje dodatkową literaturę przedmiotową,
- próbuje interpretować źródła, porównuje relacje stron, ocenia ich wiarygodność i przydatność,
- integruje wiedzę uzyskaną ze źródeł różnego typu oraz potrafi ją wyrazić w wypowiedzi ustnej lub pisemnej,
- zna i wykorzystuje różne sposoby przechowywania danych,
- bezbłędnie posługuje się terminologią historyczną,
- wykorzystuje do pracy mapę historyczną

Ocena celująca:

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza obowiązkowe wymagania programowe,
- rozwija własne zainteresowania historyczne,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach historycznych,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu zajęć opartych na twórczym rozwiązaniu problemów,
- interesuje się najnowszymi osiągnięciami nauki historycznej

Obniżenie wymagań edukacyjnych:

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do słuchacza, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe zgodnie z zaleceniami poradni.

Postępowanie wobec słuchaczy ze specyficznymi trudnościami w nauce:

- a) ocena w głównej mierze dotyczy poprawności wypowiedzi ustnej i strony merytorycznej prac pisemnych,
- b) wydłuża się limit czasu na pisanie sprawdzianów; ocenia się na jednakowych prawach brudnopis i czystopis,
- c) pisemne sprawdziany ogranicza się do sprawdzania wiadomości. Stosuje się testy wyboru, zdania niedokończone, teksty z lukami dotyczącymi sprawdzanych treści. Pozwala to uczniowi skoncentrować się na konkretnej tematyce, nie na poprawności pisania,
- d) nauczyciel ocenia tok rozumowania poprzez analizę działań, a nie tylko jego wynik
- e) nauczyciele, na podstawie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowują wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych słuchacza, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostaniu tym wymaganiom.

Kryteria ocen prac pisemnych są następujące:

Sumę punktów uzyskanych podczas pisania prac pisemnych przelicza się na oceny wg następującej skali (zgodnie z WSO):

••	niedostateczny	0 % - 29 %
••	dopuszczający	30 % - 45 %
••	dostateczna	46 % - 60 %
••	dobry	61 % - 75 %
••	bardzo dobry	76 % - 90 %
••	celujący	91 % - 100 %

II Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy w szkole stacjonarnej:

1. Formami sprawdzającymi osiągnięcia edukacyjne słuchacza tej szkoły są:

- a) Prace klasowe (sprawdziany pisemne).
- b) Kartkówki.
- c) Odpowiedź ustna.

- d) Referat
- e) Prace domowe.
- f) Analiza źródeł różnego typu.
- g) Znajomość mapy.
- h) Aktywność na zajęciach
- i) **Prace oddawane zdalnie przez słuchacza**
- j) Praca kontrolna.
- k) Egzamin semestralny.

Prace klasowe (sprawdziany)

1. Nauczyciel zapowiada pracę klasową co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisuje do dziennika lekcyjnego. W jednym dniu nie może być więcej niż jedna praca klasowa, a w tygodniu nie więcej niż trzy.
2. Słuchacz zobowiązany jest zaliczyć wszystkie przewidziane w danym semestrze sprawdziany (2 sprawdziany przy wymiarze 1 godziny w tygodniu).
3. Nieusprawiedliwiona nieobecność na pracy klasowej jest równoznaczna z jej niezaliczeniem.
4. Przy nieobecności nieusprawiedliwionej praca klasowa może być rozliczona na następnej lekcji (formę oceny wybiera nauczyciel).
5. Słuchacz ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej z prac klasowych w terminie do 2 tygodni od daty wystawienia oceny. Może przystąpić do poprawienia oceny tylko jeden raz (formę sprawdzianu poprawkowego wybiera nauczyciel).
6. Praca klasowa musi być poprawiona przez nauczyciela w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie, zawierać krótką recenzję, omówioną na lekcji i udostępnioną słuchaczowi do wglądu.
7. Oceny z prac klasowych należy wpisywać do dziennika kolorem czerwonym.
8. Formy pracy kontrolnej (sprawdzianów):

- a) test dydaktyczny (pytania otwarte, zamknięte)
- b) wypracowanie
- c) analiza tekstu lub tekstów źródłowych
- d) odpowiedź na kilka pytań
- e) ćwiczenia z mapą

9 . W pracy klasowej ocenie podlega:

- a. Stopień opanowania materiału faktograficznego.
- b. Dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych.
- c. Stylistyczna poprawność wypowiedzi (przy wypracowaniu właściwa kompozycja).
- d. Umiejętność selekcji wydarzeń historycznych.
- e. Stopień rozumienia tematu (pytań).
- f. Znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych.
- g. Określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji.
- h. Umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym.
- i. Odróżnianie fikcji od prawdy historycznej.
- j. Orientacja na mapie.

Kartkówka

- a) Nauczyciel ma prawo zrobić „kartkówkę” (do 20 min.) z 3 ostatnich lekcji bez zapowiedzi.
- b) Tą formą może się również posłużyć w celu sprawdzenia znajomości dat, pojęć, postaci historycznych, mapy, analizy tekstów źródłowych.

Odpowiedź ustna

W przypadku odpowiedzi ustnej ocenie podlega:

- a) Zrozumienie tematu.
- b) Zawartość merytoryczna.
- c) Argumentacja.
- d) Wyrażanie sądów.
- e) Stosowanie terminologii historycznej
- f) Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie). Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny
- g) Umiejętność korzystania z mapy.

OCENIANIE UMIEJĘTNOSCI ANALIZY TEKSTU ŹRÓDŁOWEGO

1. Ocena obejmuje:

- stopień ogólnego rozumienia tekstu
- umiejętność- interpretacji informacji zawartych w tekście
- udzielenia odpowiedzi na postawione do tekstu pytania
- samodzielnego formułowania pytań do tekstu
- wyjaśniania pojęć znajdujących się w tekście
- wnioskowania na podstawie wiadomości z tekstu
- łączenia wiadomości pozazródłowych z informacjami z tekstu
- dokonania krytycznej oceny źródła pod względem jego przydatności i wiarygodności
- określić rodzaj źródła.

2. Ocenę “**celujący**” otrzymuje uczeń, który samodzielnie potrafi:

- dokonać analizy tekstu źródłowego
- przedstawić własne pytania do tekstu na podstawie własnych wniosków ,określić konsekwencje przedstawionych zjawisk
- odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii
- dokonać całkowitej krytyki źródła.

3. Ocenę “**bardzo dobry**” otrzymuje uczeń, który potrafi korzystając ze wskazówek nauczyciela dokonać analizy tekstu źródłowego dostosowanego do wymagań programowych, tzn.:

- przedstawić własne pytania do tekstu na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk
- odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii
- dokonać całkowitej krytyki źródła.
-

4. Ocenę **“dobry”** otrzymuje uczeń, który pracując na tekście dostosowanym do programu nauczania potrafi:

- z pomocą nauczyciela dokonać analizy źródła
- z pomocą nauczyciela przedstawić własne pytania do tekstu
- odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii
- dokonać ogólnej krytyki źródła.

5. Ocenę **“dostateczny”** otrzymuje uczeń, który pracując na krótkim tekście dostosowanym do programu nauczania oraz przy pomocy nauczyciela potrafi:

- dokonać ogólnej analizy tekstu w oparciu o podane pytania
- konstruować własne pytania
- dokonać korelacji wiadomości z tekstu i wiadomości z podręcznika
- określić rodzaj źródła

6. Ocenę **“dopuszczający”** otrzymuje uczeń, który korzystając z krótkiego tekstu dostosowanego do programu nauczania oraz przy pomocy nauczyciela potrafi:

- opowiedzieć treść tekstu
- odnieść treść do epoki w której powstał
- określić jego rodzaj.

7. Uczeń, który nie spełni wymagań na ocenę **“dopuszczający”** otrzymuje stopień **“niedostateczny”**.

OCENIANIE UMIEJĘTNOŚCI POSŁUGIWANIA SIĘ MAPĄ

1) **Ocena obejmuje:**

- znajomość kierunków geograficznych

- umiejętność czytania legendy
  - zakres orientacji przestrzennej
  - stopień wykorzystania mapy jako ilustracji odpowiedzi
  - znajomość podstaw etnografii
  - umiejętność łączenia wiadomości geograficznych z historycznymi
  - znajomość i umiejętność sprawnego posługiwania się mapą fizyczną, polityczną i konturową.
- 2) Ocenę **“celujący”** otrzymuje uczeń, który w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy niezależnie od stanu jej przydatności do danego zagadnienia lub okresu historycznego.
  - 3) Ocenę **“bardzo dobry”** otrzymuje uczeń, który w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy, o ile jest on dopasowany do danego okresu historycznego.
  - 4) Ocenę **“dobry”** otrzymuje uczeń, który w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy, jeżeli jest on dopasowany do danego zagadnienia.
  - 5) Ocenę **“dostateczny”** otrzymuje uczeń, który z pomocą nauczyciela potrafi wskazać na mapie historycznej państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych.
  - 6) Ocenę **“dopuszczający”** otrzymuje uczeń, który na wskazanym przez nauczyciela obszarze potrafi znaleźć państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych.
  - 7) Ocenę **“niedostateczny”** otrzymuje uczeń, który pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi wykazać się podstawową umiejętnością pracy z mapą.

Ocenianie powinno odbywać się systematycznie w ciągu całego semestru. Ocena z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w klasach stacjonarnych powinna być wystawiana z minimum 3 oceny cząstkowe przy jednej godzinie przedmiotu tygodniowo.

Słuchacz może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę – zgodnie z WSO (praca). W wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się za zgodą nauczyciela w terminie późniejszym lub bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej. Słuchacze mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem.

Do egzaminu semestralnego w klasach stacjonarnych dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na obowiązkowe zajęcia edukacyjne przewidziane w szkolnym planie nauczania w wymiarze co najmniej 50 % czasu przeznaczanego na te zajęcia oraz uzyskał z tych zajęć oceny pozytywne w ramach WSO. W przypadku, gdy słuchacz otrzymał ocenę negatywną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jest obowiązany wykonać w terminie określonym przez nauczyciela przedmiotu pracę kontrolną. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie z pracy kontrolnej oceny pozytywnej w ramach WSO.

Nieobecności na lekcjach

W przypadku 50% absencji słuchacza na zajęciach nauczyciel ma obowiązek nieklasyfikować słuchacza, mimo uzyskanych częściowych ocen pozytywnych.

Nieobecności na lekcjach w sytuacji szczególnego zagrożenia epidemicznego i pracy zdalnej

1. Obecności słuchaczy wpisywane są do dziennika elektronicznego na podstawie uczestnictwa w zajęciach zdalnych. Do egzaminu semestralnego dopuszcza się słuchacza, który uczestniczył w poszczególnych obowiązkowych zajęciach edukacyjnych przewidzianych w danym semestrze, w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć, oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.

2. Dla słuchaczy, którzy nie mogą uczestniczyć w nauczaniu zdalnym, organizuje się zajęcia dydaktyczne w placówce. Zajęcia odbywają się w wyznaczonych terminach z nauczycielem danego przedmiotu.

W zajęciach bezwzględnie nie mogą uczestniczyć osoby:

- aktualnie przebywające na kwarantannie lub pozostające w izolacji z powodu podejrzenia SARS CoV-2
- zamieszkujące z osobą przebywającą na kwarantannie lub pozostającą w izolacji;
- wracające z obszarów, na których występują zachorowania na COVID – 19;
- posiadające objawy charakterystyczne dla COVID-19 (kaszel, katar, duszności, bóle mięśniowe, nagła utrata smaku/węchu).

3. Obecności na zajęciach zdalnych i stacjonarnych odnotowuje nauczyciel wpisem do dziennika elektronicznego

SPOSOBY I TERMINY INFORMOWANIA SŁUCHACZY O POSTĘPACH W NAUCE W KLASACH STACJONARNYCH.

1. Nauczyciel na początku każdego semestru informuje słuchaczy o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchaczy.
2. Oceny są jawne, na prośbę słuchacza nauczyciel ustalający ocenę powinien ją krótko uzasadnić.
3. O przewidywanych ocenach niedostatecznych należy poinformować słuchacza na miesiąc przed radą klasyfikacyjną poprzez wpis w dzienniku.
4. W klasach, w których uczą się słuchacze szkół muzycznych, sportowcy (słuchacze, którzy nie ukończyli 18 lat) o sprawach dotyczących postępów w nauce i frekwencji będą informowani rodzice lub prawni opiekunowie.

Ocena semestralna **nie jest** średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

W sytuacjach szczególnych np. stanu zagrożenia epidemicznego każdy słuchacz, który nie osiągnie średniej 1.9 z ocen cząstkowych, zobowiązany zostanie do wykonania pracy kontrolnej i przesłania jej na adres e-mailowy nauczyciela. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie z pracy kontrolnej oceny uznanej za pozytywną. Brak przesłania pracy kontrolnej w formie zdalnej jest równoznaczny z nieklasyfikacją z przedmiotu.

Prace kontrolne w formie zdalnej w warunkach szczególnych np. stan zagrożenia epidemicznego)

Słuchacz zobowiązany jest do napisania pracy kontrolnej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela i wysłanie pracy na wskazany adres e-mail. W przypadku otrzymania z pracy kontrolnej oceny niedostatecznej, poprawę pracy wysyła na e-maila w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzić prace kontrolne, dokonać recenzji i na życzenie udostępnić je słuchaczom do wglądu (drogą elektroniczną, w placówce w najbliższym możliwym terminie).

Podstawą oceniania i klasyfikowania słuchacza w szkole dla dorosłych prowadzonej w formie stacjonarnej są egzaminy semestralne przeprowadzane z poszczególnych zajęć edukacyjnych

określonych w szkolnym planie nauczania **w szczególnych przypadkach np. stan zagrożenia epidemicznego - egzaminu przeprowadzonego zdalnie i średniej z ocen cząstkowych.**

Kryteria oceniania prac pisemnych w oddziałach stacjonarnych są zależne od procentu zdobytych punktów w stosunku do punktów możliwych do uzyskania:

0% - 40% niedostateczny

41% - 54,9% dopuszczający

55% - 74,9% dostateczny

75% - 89,9% dobry

90% - 100% bardzo dobry

celujący - tak jak na bardzo dobrą oraz wysoki stopień opanowania wiedzy i umiejętności oraz rozwiązania nietypowe przy realizacji zadań.

Kryteria oceniania prac pisemnych wysyłanych zdalnie oraz pisemnego egzaminu z historii przeprowadzonego zdalnie w oddziałach stacjonarnych są zależne od procentu zdobytych punktów w stosunku do punktów możliwych do uzyskania:

0% - 49% niedostateczny

50% - 65% dopuszczający

66% - 79% dostateczny

80% - 90% dobry

91% - 100% bardzo dobry

celujący - tak jak na ocenę bardzo dobrą oraz wysoki stopień opanowania wiedzy i umiejętności .

Oceny bieżące, dotyczy zarówno zajęć prowadzonych stacjonarnie

i przeprowadzonych zdalnie, ustala się w stopniach według następującej skali:

niedostateczna : do 1,8

dopuszczająca: 1,9 – 2,6

dostateczna : 2,7 – 3,6

dobra: 3,7 – 4,6

bardzo dobra: 4,7 – 5,6

celująca : 5,7- 6.

Podstawą oceny semestralnej słuchacza z historii jest jego ocena z egzaminu ustnego

Warunkiem dopuszczenia słuchacza do egzaminu semestralnego z historii jest uzyskanie przez niego :

1. obecności na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z tego przedmiotu w ciągu semestru.
2. uzyskanie z ocen cząstkowych (przy 1 godzinie lekcyjnej w tygodniu minimum trzy oceny cząstkowe) w ciągu całego semestru średniej arytmetycznej co najmniej powyżej 1,9 % oceny.

3. w przypadku negatywnej oceny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych (średnia arytmetyczna poniżej 1,9 % ocen) słuchacza, napisanie przez niego pracy kontrolnej na ocenę co najmniej dopuszczającą

W szczególnych przypadkach, np. stan zagrożenia epidemicznego wprowadza się zmianę w ocenianiu semestralnym słuchacza z historii w szkole dla dorosłych prowadzonej w formie stacjonarnej. Dopuszcza się możliwość odstąpienia od egzaminu ustnego i ograniczenia się jedynie do ocen cząstkowych., lub zastąpienie egzaminu ustnego egzaminem pisemnym przeprowadzonym zdalnie.

EGZAMIN PISEMNY PRZEPROWADZONY ZDALNIE:

- a. Słuchacze w dniu egzaminu otrzymują plik doc., są zobowiązani do wysłania drogą e-mailową potwierdzenia otrzymania egzaminu na e-maila nauczyciela prowadzącego.
- b. Na wykonanie egzaminu pisemnego w formie zdalnej, słuchacze mają ograniczony czas, w którym wysyłają drogą e-mailową wypełnioną pracę z historii.
- Po przeznaczonym czasie na egzamin pisemny w formie zdalnej, prace nie zostaną ocenione, słuchacz otrzyma nieklasyfikację z danego przedmiotu.

*W przypadku braku możliwości wykonania egzaminu drogą internetową słuchacz jest zobowiązany do poinformowania o tym nauczyciela prowadzącego zajęcia przynajmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu pisemnego przeprowadzonego zdalnie.

**W przypadku braku edytora tekstu, słuchacze odpowiedzi piszą w wersji papierowej podpisanej imieniem i nazwiskiem, następnie przesyłają zdjęcia na emaila nauczyciela danego przedmiotu lub w szczególnych przypadkach jako mms w takim samym czasie jak pozostali słuchacze. Słuchacz jest zobowiązany do poinformowania o tym nauczyciela prowadzącego zajęcia przynajmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu pisemnego przeprowadzonego zdalnie.

***Osoby, które są pozbawione dostępu do komputera, Internetu, w wyznaczonym terminie egzaminu zgłaszają się do Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1, w bezpiecznych warunkach zdają egzamin w placówce, nieobecność nieusprawiedliwiona w dniu egzaminu jest równoznaczna z nieklasyfikacją.

Ocena łączna z ocen bieżących i egzaminu pisemnego liczona jest jako średnia arytmetyczna:

Obliczoną średnią arytmetyczną zaokrąglamy do pierwszego miejsca po przecinku i przeliczamy na oceny :

- niedostateczną : do 1,5
dopuszczającą: 1,6 – 2,5
dostateczną : 2,6 – 3,5
dobrą: 3,6 – 4,5
bardzo dobrą: 4,6 – 5,5

celujący : 5,6 – 6

*Przy ocenie końcowej mogą być brane postępy słuchacza w okresie nauki w szkole ponadgimnazjalnej.

***W sytuacjach wątpliwych, nauczyciel **ma prawo** do przeprowadzonego egzaminu ustnego, który odbywa się zdalnie (np. skype, messenger, zoom), w przypadku braku dostępu do narzędzi internetowych - podczas rozmowy telefonicznej, w sytuacjach wykluczających sprawdzenie umiejętności drogą zdalną i telefoniczną, po konsultacji z Dyrekcją w Centrum Kształcenia w wyznaczonym terminie w placówce.*

III Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania w klasach zaocznych:

1. Podstawą oceniania i klasyfikowania słuchacza w szkole dla dorosłych w formie zaocznej są egzaminy semestralne przeprowadzane z poszczególnych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania **lub w szczególnych przypadkach np. stanu zagrożenia epidemicznego - egzaminu przeprowadzonego zdalnie.**
  - 3 Kryteria oceniania **prac pisemnych wysyłanych zdalnie oraz pisemnego egzaminu z historii przeprowadzonego zdalnie** w oddziałach zaocznych są zależne od procentu zdobytych punktów w stosunku do punktów możliwych do uzyskania:
    - 0% - 49% niedostateczny
    - 50% - 65% dopuszczający
    - 66% - 79% dostateczny
    - 80% - 90% dobry
    - 91% - 100% bardzo dobry
    - celujący - tak jak na ocenę bardzo dobrą oraz wysoki stopień opanowania wiedzy i umiejętności .
- b) Na pierwszych zajęciach obowiązkowych konsultacji słuchacz zostaje zapoznany z PSO przez nauczyciela przedmiotu, otrzymuje tematy pracy kontrolnej oraz zagadnienia do egzaminu semestralnego historii.

3 Oceny ustala się po każdym semestrze. Stanowią one podstawę do promowania słuchacza na semestr programowo wyższy lub ukończenia przez niego szkoły. Ocena stopnia opanowania wiedzy i umiejętności powinna być dokonywana w oparciu o szczególne kryteria sporządzone przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

4 Ocena semestralna w klasach zaocznych wystawiana jest na podstawie ocen z :

a) z pracy kontrolnej,

b) egzaminu ustnego.

- 1) Prace kontrolne składają słuchacze zgodnie z harmonogramem podanym na początku każdego semestru. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzić je w terminie trzech tygodni, zrecenzować i udostępnić słuchaczom.
- 2) Do egzaminu semestralnego w klasach zaocznych dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na obowiązkowe konsultacje, przewidziane w szkolnym planie nauczania, co najmniej 50 % czasu przeznaczanego na te konsultacje oraz uzyskał z wymaganych prac kontrolnych oceny pozytywne. Na czas trwania stanu zagrożenia epidemicznego zapis dotyczący wymogu uzyskania przez słuchacza 50 % frekwencji na zajęciach przewidzianych w szkolnym planie nauczania zostaje uchylony. W przypadku, gdy słuchacz otrzymał ocenę niedostateczną z pracy kontrolnej, jest zobowiązany wykonać w terminie określonym przez nauczyciela przedmiotu drugą pracę kontrolną. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie przez słuchacza oceny pozytywnej w ramach wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
- 3) Do egzaminu semestralnego nie jest dopuszczony słuchacz, który opuścił więcej niż 50 % czasu obowiązkowych konsultacji, przeznaczonych w szkolnym planie nauczania oraz otrzymał ocenę niedostateczną z prac kontrolnych.
- 4) Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu semestralnego w wyznaczonym terminie, zdaje go w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez dyrektora..
- 5) Egzaminy semestralne przeprowadza się w szkole, w trybie określonym w statucie szkoły. Ocenę semestralną słuchacza z historii ustala nauczyciel przedmiotu na podstawie jego egzaminu.

- 8 W szczególnych przypadkach (np. stan zagrożenia epidemicznego) wprowadza się zmianę w przeprowadzeniu egzaminów semestralnych. Podstawą oceniania i klasyfikowania słuchacza w szkole dla dorosłych prowadzonej w formie zaocznej jest ocena z egzaminu semestralnego pisemnego przeprowadzonego zdalnie.

IV EGZAMIN POPRAWKOWY

- 1) Słuchacz CKU Nr 1 może zdawać egzamin poprawkowy w przypadku uzyskania niedostatecznej oceny z jednego albo dwóch egzaminów semestralnych.
- 2) Egzaminy poprawkowe przeprowadzane są po każdym semestrze.
- 3) Egzamin poprawkowy przeprowadza nauczyciel prowadzący zajęcia
- 4) Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający nazwisko nauczyciela egzaminującego, nazwisko słuchacza, termin egzaminu, pytania, wynik egzaminu oraz uzyskaną ocenę. Do protokołu dołącza się informację recenzującą odpowiedzi ustne.